

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินในชุมชนผสมระหว่างเมืองโบราณ

กับการตั้งถิ่นฐานในปัจจุบัน : เทศบาลเมืองลพบุรี

นาย สุรพันธ์ กลิ่นขจร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาวิทยาลัยมหาดิน

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-723-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016609

i 10311221

A STUDY ON LAND USE PLANNING FOR MIXED URBAN

SETTLEMENT AND ARCHAEOLOGICAL SITE : LOP BURI MUNICIPALITY

Mr. Surapan Klinkhachorn

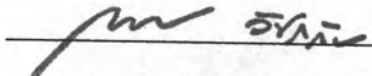
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban and Regional Planning
Department of Urban and Regional Planning
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

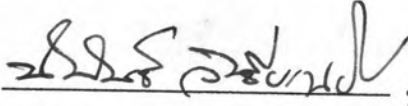
ISBN 974-577-723-4

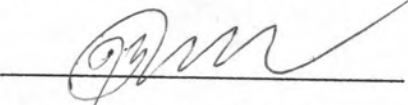
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินในชุมชนผสมระหว่างเมืองโบราณกับการตั้งถิ่นฐานในปัจจุบัน : เทศบาลเมืองลพบุรี
โดย นาย สุรพันธ์ กลิ่นขจร
ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี ทายตะคุ

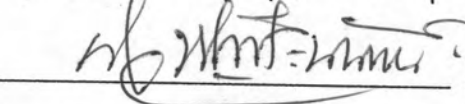
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

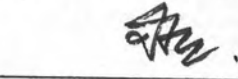

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. อถรร วิชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิพันธ์ วิเชียรน้อย)

อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี ทายตะคุ)

กรรมการ
(คุณ นิจ หิวนิระนันท์)

กรรมการ
(อาจารย์ ขวัญสรวง อติไฉน)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ผู้ประพันธ์ : การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินในชุมชนผสมระหว่าง เมืองโบราณกับการตั้งถิ่นฐานในปัจจุบัน : เทศบาลเมืองสพบุรี (A STUDY ON LAND USE PLANNING FOR MIXED URBAN SETTLEMENT AND ARCHAEOLOGICAL SITE : LOP BURI MUNICIPALITY) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.สุชาติ ทายตะคุ, 268 หน้า. ISBN 974-577-723-4

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของเมืองเก่า และคุณค่าโบราณสถานในสพบุรี สำหรับการอนุรักษ์ และรักษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยวิธีการทางผังเมือง ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสพบุรี เพื่อวางแผนกายภาพของเมืองให้เหมาะสม ส่งเสริมความสัมพันธ์ของกิจกรรม การเติบโตทางเศรษฐกิจจากทรัพยากร และส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน

ผลการศึกษาพบว่า เมืองสพบุรีมีการตั้งถิ่นฐานของชุมชนเกิดขึ้น และเปลี่ยนแปลงในทีละเล็กละน้อยมาแล้วหลายยุคหลายสมัย นับตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ จนแม้ในชุมชนเมืองในปัจจุบันก็ยังอยู่ในบริเวณเมืองเก่า ก่อให้เกิดปัญหาโบราณสถานถูกบุกรุก ทำลาย แทรกซ้อน และบดบัง ปัญหาภูมิทัศน์ชุมชนที่เร่งด่วน ได้แก่ เรื่องช่องทาง ขอบเขต และจุดสังเกตของเมือง

ผลการศึกษาด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ประชากร และวัฒนธรรมของสพบุรี พบว่า เมืองนี้มีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ แต่อุปสรรคสำคัญของการขยายเทศบาลเมืองคือ เขตทหาร ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ขนาดใหญ่ทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกของเมือง ในขณะที่เดียวกัน บริเวณเมืองเก่าก็เป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวทางด้านตะวันตก

การศึกษานี้จึงเสนอแนะการขยายตัวของเทศบาลเมืองลงมาทางทิศใต้ โดยพัฒนาศูนย์กลางการค้าและพาณิชยกรรมขึ้นใหม่ แยกออกมาจากบริเวณเมืองเก่า เพื่อทำการอนุรักษ์เมืองเก่าให้เหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาเมือง แนวความคิดในการอนุรักษ์คือ การคงลักษณะของชุมชนผสมไว้ แต่แยกกิจกรรมที่ทำลายโบราณสถานออกไป พร้อมกันนี้ได้เสนอแนะรูปแบบการใช้ที่ดินในเขตเทศบาลเมือง และแนวทางการปรับปรุงพื้นที่ในเขตเมืองเก่า

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา การวางผังเมือง
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

SURAPAN KLINKHACHORN : A STUDY ON LAND USE PLANNING FOR MIXED URBAN SETTLEMENT AND ARCHAEOLOGICAL SITE : LOP BURI MUNICIPALITY. THESIS ADVISOR : ASSI.PROF. DOOSADEE TAYTAKU. 268 pp.

This study is designed to investigate the development and value of archaeological sites and monuments in Lop Buri municipality for the purpose of conservation, and to examine necessary data to set up policies for physical planning of the municipality. Guidelines for land use planning are also suggested.

It is found that archaeological sites and monuments in the municipality of Lop Buri are important evidence of historical, archaeological and architectural values because human settlements have merged and disappeared in the same site for several times through the history. At the present, urban settlement is remaining and mixing with archaeological sites. Many monuments are therefore ruined. As a results, paths, edges and land marks are significant image problems of Lop Buri.

Due to archaeological sites and natural resources in the province, Lop Buri municipality can be developed as a center for tourist industry. However, the military base which occupies northern and eastern parts of Lop Buri is a major threshold for spatial development. The possible expansion is toward the south of the municipality.

The study has recommended physical planning policies emphasizing conservation in urban development. The life of urban settlements can continue while ruins and monuments have to be restored and protected. A new commercial center should be promoted to incentive the urban expansion. Guidelines for land use planning in the municipality and some design in archaeological sites are proposed.

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา การวางผังเมือง
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต สุรพัฒน์ คลินท์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร. อดิศักดิ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือและความร่วมมือจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดุษฎี ทายตะคุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์นิจ หิฐิระนันท์ อาจารย์นิพนธ์ วิเชียรน้อย อาจารย์ขวัญสรวง อติโพธิ ซึ่งได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ได้สั่งสอนและชี้แนะความรู้แขนงต่าง ๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณหน่วยราชการต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลในการทำงาน ดังที่จะได้กล่าวต่อไปนี้

สำนักงานจังหวัดลพบุรี
สำนักงานเทศบาลเมืองลพบุรี
สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย
กองโบราณคดี กรมศิลปากร

นอกจากที่กล่าวข้างต้น ขอขอบคุณ คุณฉลวย จารุภานนท์ คุณอัจฉรา แข็งสารีกิจ คุณจารุณี ตีริมังคะลา คุณกนกพร แก้วกั้งवाल คุณจรินดา จินตนาวัน คุณชรินทร์ นาคสุข คุณรังสรรค์ นันทกาวงศ์ คุณเอศิรา กันแดง คุณอุษณีย์ อุเทน คุณศศิณา ธรรมเกษม คุณวราพงษ์ นิลศิริ และเพื่อน ๆ ผังเมืองรุ่น 10 ที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำที่เป็นประโยชน์

ขอขอบคุณ คุณสุวัฒน์ คุ่มวงษ์ และคุณปรานอม ต้นสุชานนท์ ผู้ทำให้สารนิพนธ์นี้มีจุดเริ่มต้นในการศึกษา

เนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย และมูลนิธิเจมส์ เอช ดับเบิลยู ทอมป์สัน จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ซึ่งให้การสนับสนุนในด้านการเงิน กำลังใจ ตลอดจนพี่ ๆ น้อง ๆ ที่มีส่วนช่วยให้การทำงานนี้ลุล่วงไปได้ดี

สุรพันธ์ กลิ่นขจร
เมษายน 2533

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนที่	ฎ
สารบัญแผนภูมิ	ฏ
สารบัญรูป	ท

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของการศึกษาและความเป็นมาของวิทยานิพนธ์	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.4 ขั้นตอนและวิธีการศึกษา	3
1.5 แหล่งที่มาของข้อมูล	5
1.6 ประโยชน์ของการศึกษา	6
1.7 ข้อจำกัดของการศึกษา	6
2 แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวความคิดด้านการอนุรักษ์	7
2.1.1 ประมวลความหมายของการอนุรักษ์	10
2.1.2 การดำเนินการอนุรักษ์	12
2.1.3 หลักการในการอนุรักษ์	15
2.1.4 แนวทางในการอนุรักษ์	17
2.1.5 การวางแผนงานเพื่อการอนุรักษ์	18
2.1.6 มาตรการและองค์ประกอบที่สำคัญในการอนุรักษ์	20
2.2 นโยบาย กฎหมายและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์เพื่อพัฒนา เทศบาลเมืองลพบุรี	21
2.2.1 นโยบาย	21
2.2.2 กฎหมาย	23
2.2.3 งานวิจัย	30
2.3 การอนุรักษ์เมืองประวัติศาสตร์ในประเทศไทย	38

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
2.4 สรุป	45
3 บทบาทและสภาพปัจจุบันของจังหวัดลพบุรี	47
3.1 การศึกษาระดับภาค	47
3.1.1 ที่ตั้ง ภูมิภาค	47
3.1.2 การคมนาคมขนส่ง	49
3.1.3 การท่องเที่ยว	51
3.1.4 โบราณสถาน	53
3.2 การศึกษาระดับจังหวัด	55
3.2.1 ประวัติความเป็นมา	55
3.2.2 รูปทรง โครงสร้างและลักษณะของผังเมืองโบราณ.....	75
3.2.3 สภาพกายภาพ	81
3.2.4 สภาพเศรษฐกิจ	101
3.2.5 สภาพสังคม	106
3.2.6 สภาพประชากร	108
3.2.7 สรุป	113
4 บทบาทและสภาพปัจจุบันของเทศบาลเมืองลพบุรี	114
4.1 สภาพกายภาพ	114
4.1.1 ที่ตั้ง อาณาเขต การปกครอง	114
4.1.2 ภูมิภาค	116
4.1.3 ลักษณะทางธรณีวิทยาและลักษณะดิน	116
4.1.4 การใช้ที่ดิน	118
4.1.5 การคมนาคมขนส่ง	134
4.1.6 สาธารณูปโภค	138
4.2 สภาพเศรษฐกิจ	145
4.2.1 แรงงาน	145
4.2.2 กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	146
4.2.3 กิจการอุตสาหกรรม	147
4.3 สภาพสังคม	148
4.3.1 สถาบันและการบริการทางสังคม	148
4.4 สภาพประชากร	151
4.4.1 ประชากรในอดีตและปัจจุบัน	151

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
4.4.2 โครงสร้างประชากร	153
4.4.3 การเปลี่ยนแปลงประชากร	157
4.5 สรุป	159
5 การศึกษาและวิเคราะห์เพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาเทศบาลเมืองลพบุรี	160
5.1 การศึกษาเพื่อการอนุรักษ์	160
5.1.1 การศึกษาโบราณสถานภายในพื้นที่	160
5.1.2 การศึกษาคคุณค่าภูมิทัศน์ชุมชน	166
5.1.3 การศึกษาคคุณค่าโบราณสถาน	170
5.2 การวิเคราะห์เพื่อการอนุรักษ์	181
5.2.1 ความสัมพันธ์ของโบราณสถานกับการใช้ที่ดิน	181
5.2.2 การวิเคราะห์คุณค่าภูมิทัศน์ชุมชน	185
5.2.3 การวิเคราะห์คุณค่าโบราณสถาน	216
5.3 การศึกษาและวิเคราะห์เพื่อการพัฒนา	221
5.3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่	221
5.3.2 การวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่เทศบาลเมืองลพบุรี	221
5.3.3 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่เทศบาลเมืองลพบุรี	223
6 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	232
6.1 สรุปความเป็นมาของเมืองลพบุรี	232
6.2 การศึกษาระดับจังหวัด	233
6.3 การศึกษาระดับเทศบาล	234
6.4 การวิเคราะห์เพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาเทศบาลเมืองลพบุรี	235
6.5 แนวความคิดสำหรับวางแผนการใช้ที่ดินในพื้นที่ศึกษา	236
6.6 มาตรการเพื่อการอนุรักษ์เมืองเก่าและปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชน	240
6.7 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป	247
บรรณานุกรม	249
ภาคผนวก	252
ประวัติผู้เขียน	268

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ประเภทและจำนวนแหล่งท่องเที่ยวในภาคกลาง (ยกเว้น กรุงเทพฯ ฯ)	53
3.2 เขตการปกครองจังหวัดลพบุรี พ.ศ.2530.....	82
3.3 การใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ.2527-2528.....	92
3.4 ประเภทและจำนวนแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดลพบุรี	97
3.5 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดลพบุรี จำแนกตามสาขาการผลิต ปี พ.ศ.2524 และ 2530 (ราคาคงที่ปี พ.ศ.2515)	102
3.6 การเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดลพบุรี จำแนกตาม สาขาการผลิต ปี พ.ศ.2524-2530 (ราคาคงที่ปี พ.ศ.2515)..	103
3.7 จำนวนและอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรจังหวัดลพบุรี และเทศบาล เมืองลพบุรี ปี พ.ศ.2521-2531.....	110
3.8 จำนวนและความหนาแน่นของประชากรจังหวัดลพบุรี พ.ศ.2531 ..	111
3.9 การคาดการณ์จำนวนประชากรในอนาคต	111
4.1 การใช้ที่ดินชุมชนเทศบาลเมืองลพบุรี พ.ศ.2518 และ 2530	127
4.2 แสดงจำนวนประชากรในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี	152
4.3 จำนวนประชากร แยกหมวดตามอายุและเพศ เทศบาลเมืองลพบุรี พ.ศ.2520	155
4.4 จำนวนประชากร แยกหมวดตามอายุและเพศในเขตเทศบาล เมืองลพบุรี จากการสำรวจ พ.ศ.2531	156
4.5 แสดงการเปลี่ยนแปลงประชากรในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี	158
5.1 แสดงประเภทของโบราณสถานภายในพื้นที่	163
5.2 การให้ค่าคะแนนความสำคัญของโบราณสถาน	220

สารบัญแผนที่

แผนที่ที่	หน้า
1.1 แสดงขอบเขตพื้นที่ศึกษา	4
3.1 แสดงเขตการปกครองของภาคกลาง	48
3.2 แสดงโครงข่ายการคมนาคมภาคกลาง	50
3.3 แสดงแนวชายฝั่งทะเลเดิม	56
3.4 แสดงที่ตั้งเมืองโบราณและแนวชายฝั่งทะเลสมัยทวารวดี	59
3.5 แสดงเขตการปกครองจังหวัดลพบุรี	83
3.6 แสดงภูมิประเทศจังหวัดลพบุรี	85
3.7 แสดงเส้นทางคมนาคมจังหวัดลพบุรี	93
3.8 แสดงแหล่งท่องเที่ยวบริเวณจังหวัดลพบุรี	98
3.9 การจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว	100
3.10 จำนวนประชากรจังหวัดลพบุรี.....	109
4.1 แสดงขอบเขตเทศบาลเมืองลพบุรี 6.85 ตารางกิโลเมตร.....	115
4.2 แสดงความสูงของพื้นที่	117
4.3 แสดงแผนผังเมืองละโว้ เขียนโดยชาวฝรั่งเศสในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช	119
4.4 แสดงแผนที่มณฑลกรุงเก่า ที่ตั้งเมืองลพบุรี พ.ศ.2437	121
4.5 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี พ.ศ.2530	124
4.6 แสดงการแบ่งส่วน (Zone) พื้นที่	125
4.7 แสดงการขยายตัวของชุมชน พ.ศ.2518-2530	129
4.8 แสดงทิศทางการขยายตัวของชุมชน	130
4.9 แสดงราคาประเมินที่ดิน พ.ศ.2531-2534 (บาทต่อตารางวา) ..	131
4.10 แสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน	133
4.11 แสดงเส้นทางคมนาคมในเขตเทศบาล	135
4.12 แสดงระบบท่อน้ำประปาตามขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง	139
4.13 แสดงตำแหน่งที่ตั้งโทรศัพท์สาธารณะภายในชุมชน	142
4.14 แสดงระบบระบายน้ำ	143
4.15 แสดงสถานที่ราชการ วัด สถานศึกษา	149
5.1 แสดงแผนที่กรุงเก่า เมืองลพบุรี ปี พ.ศ.2457	161
5.2 แสดงตำแหน่งที่ตั้งโบราณสถาน	162
5.3 แสดงตำแหน่งและบริเวณที่มีปัญหาทางด้านภูมิทัศน์	206
5.4 แสดงองค์ประกอบด้านจินตภาพของเมืองลพบุรี-ช่องทาง.....	208

แผนที่ที่ (ต่อ)	หน้า
5.5 แสดงลักษณะองค์ประกอบด้านจินตภาพของเมือง-ช่องทาง	209
5.6 แสดงองค์ประกอบด้านจินตภาพของเมืองลพบุรี-แนวขอบ	211
5.7 แสดงลักษณะองค์ประกอบด้านจินตภาพของเมือง-แนวขอบ	212
5.8 แสดงองค์ประกอบด้านจินตภาพของเมืองลพบุรี-ย่าน	214
5.9 แสดงองค์ประกอบด้านจินตภาพของเมืองลพบุรี-ที่รวม	218
5.10 แสดงลักษณะองค์ประกอบด้านจินตภาพของเมือง-ที่รวม	219
5.11 แสดงองค์ประกอบด้านจินตภาพของเมืองลพบุรี-จุดสังเกต	220
5.12 แสดงปัจจัยที่ 1 โบราณสถาน กำแพงเมือง อนุสรณ์สถาน	224
5.13 แสดงปัจจัยที่ 2 แม่น้ำ คลองชลประทาน คูเมือง	225
5.14 แสดงปัจจัยที่ 3 สถานที่ราชการ	226
5.15 แสดงปัจจัยที่ 4 ถนน ทางรถไฟ	227
5.16 แสดงปัจจัยที่ 5 ราคาที่ดินตั้งแต่ 5,000 บาทต่อตารางวาขึ้นไป ..	228
5.17 แสดงปัจจัยที่ 6 อาคารเก่า ชุมชนเก่า	229
5.18 แสดงปัจจัยที่ 7 สวนสาธารณะ สนามกีฬา	230
5.19 แสดงผลรวมของปัจจัย	231
6.1 แสดงแนวทางในการพัฒนาเมืองลพบุรี	238
6.2 แสดงแนวทางในการอนุรักษ์และเสริมคุณค่าของพื้นที่-กำแพงเมือง และคูเมืองชั้นใน	241
6.3 แสดงแนวทางในการอนุรักษ์และเสริมคุณค่าของพื้นที่-ปราสาทสามยอด ศาลพระกาฬ วัดนครโกษา ปราสาทแขก สระมนิราห์	242
6.4 แสดงแนวทางในการอนุรักษ์และเสริมคุณค่าของพื้นที่-วัดพระ ศรีรัตนมหาธาตุ	243
6.5 แสดงแนวทางในการอนุรักษ์และเสริมคุณค่าของพื้นที่-พระราชวัง นารายณ์ราชินีเวศน์	244
6.6 แสดงแนวทางในการอนุรักษ์และเสริมคุณค่าของพื้นที่-บ้านหลวง รับราชทูต วัดปิ่น วัดเสาธงทอง	245
6.7 แสดงมาตรการเพื่อการอนุรักษ์ในเขตเมืองเก่า	246

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
2.1	ขั้นตอนและวิธีการศึกษา	8
3.1	แสดงประเภทและจำนวนแหล่งท่องเที่ยวในภาคกลาง	
	(ยกเว้น กทม.)	54
3.2	แสดงจำนวนและการคาดประมาณประชากร	112
4.1	แสดงโครงสร้างประชากรในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี	154

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
3.1	โบราณสถาน ปรากฏค์แขก	64
3.2	ปรากฏค์สามยอด	64
3.3	เจดีย์วัดนครโกษา	66
3.4	เจดีย์ประธาน วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ	66
3.5	วัดสันเปาโล ฝีมือการก่อสร้างของชาวต่างชาติ	69
3.6	วัดมณีชลขันธ์	71
3.7	พระนารายณ์ราชินีเวศน์ สมัยพระบาทสมเด็จพระ จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	71
3.8	ทางรถไฟสายเหนือผ่านเมืองลพบุรี	71
3.9	เมืองใหม่ที่ขยายตัวออกมาตามความพยายามของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม	72
3.10	ตึกแถวที่สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม	73
3.11	วงเวียนเทพสตรี	73
3.12	บริเวณเมืองเก่าในปัจจุบัน	74
3.13	ภาพถ่ายทางอากาศเมืองลพบุรี	76
3.14	ศิลปวัตถุสมัยทวารวดีที่ถูกขุดทำลาย เมื่อตัดถนนระหว่าง ตัวเมืองและสระแก้ว	79
3.15	ปากจั่น ประตุน้ำ	81
5.1	ป้าย-ถังขยะตั้งอยู่ระเกะระกะ และมีขนาดไม่เหมาะกับการใช้งาน	186
5.2	ขนาดของทางเท้าคับแคบ	186
5.3	ทางเท้าไม่สามารถปลูกต้นไม้ใหญ่ได้	186
5.4	การรื้อล้างพื้นที่ทางเท้า	186
5.5	กำแพงเมืองลพบุรีในอดีต	189
5.6	คูเมืองชั้นใน	189
5.7	ประตูชัย	190
5.8	ป้อมชัยชนะสงคราม	190
5.9	ป้อมท่าโพธิ์	190
5.10	สิ่งประกอบทางภูมิทัศน์ตั้งอยู่ชิดแนวกำแพงเมือง	191
5.11	ทางรถไฟตัดผ่านแนวกำแพงเมือง	191
5.12	แนวกำแพงถูกเปิด เพื่อเข้าที่อยู่อาศัย	191
5.13	มลภาวะทางสายตา บริเวณริมแม่น้ำลพบุรี	192

รูปที่ (ต่อ)	หน้า
5.14 มุมมองจากถนนปรางค์สามยอด	194
5.15 มุมมองจากถนนหน้าพระกาฬี	194
5.16 สิ่งประกอบทางภูมิทัศน์และอาคารที่ขึ้นชิงเด่น	194
5.17 อาคารโถยรอบองค์ปรางค์	194
5.18 ปรางค์แขก-ถนนตัดชิดฐานปรางค์	195
5.19 มุมมองจากถนนวิชาเยนทร์	195
5.20 มุมมองจากถนนศรีศักดิ์	195
5.21 บริเวณศาลพระกาฬี	196
5.22 บริเวณวัดนครโกษา	198
5.23 บริเวณด้านข้างวังนารายณ์	198
5.24 ทางเท้าข้างวัง	198
5.25 การเข้าถึงจากถนนฝรั่งเศส	198
5.26 การเข้าถึงจากถนนพระยาภิรมย์	198
5.27 บริเวณด้านหลังวัง-ปัญหาการบูรณปฏิสังขรณ์โบราณสถานซึ่งพบเห็นได้โดย ทั่วไปทั้งเมือง	200
5.28 วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ	201
5.29 มุมมองจากถนนหน้าพระกาฬีและสถานีรถไฟ	201
5.30 แนวรั้วด้านหน้าวัด	201
5.31 การเข้าถึงจากถนนฝรั่งเศส	203
5.32 การใช้พื้นที่ด้านหน้าวัดเป็นที่จอดรถ	203